

Täysistunto

Maanantai 20.2.2023 klo 14.00—15.08

Täysistunto alkoi klo 14.00. Täysistunto päättyi klo 15.08.

Puhetta johti puhemies Matti Vanhanen (14.00—15.08).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. U-asiat

Puhemies on lähettänyt valiokuntiin Euroopan unionin asiat U 118-120/2022 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja luonnonpuistoja, kansallispuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 270/2022 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 23/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 23/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu. Edustaja Elo.

Keskustelu

14.01 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Tällä hallituksen esityksellä saatamme ennen vuotta 1996 perustettujen kansallispuistojen, luonnonpuistojen ja tiettyjen luonnonsuojelualueiden rauhoitussäännökset yhdenmukaisiksi uuden luonnonsuojelulain kanssa, ja sa-

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

malla säännökset nostetaan lain tasolle. Jatkossa kaikki rauhoitussäännökset annetaan perustuslain edellyttämällä tavalla lakitasolla, kun ne tällä hetkellä on annettu asetustasolla.

Nykyisten luonnonsuojelualueiden rajauksia ei tällä esityksellä muuteta, eikä voimassa oleviin rauhoitussäännöksiin tehdä merkittäviä muutoksia. Tärkeää on se, että uuden luonnonsuojelulain mukainen malminetsintäkielto laajenee nyt myös ennen vuotta 1996 perustettuihin kansallis- ja luonnonpuistoihin sekä Punkaharjun luonnonsuojelualueelle. Lisäksi haitallisten vieraslajien poisto sekä vaaraa tai taloudellista vahinkoa aiheuttavien riistaeläinryhmien poisto helpottuu vanhoilla luonnonsuojelualueilla. On tärkeää, että tämä uuteen luonnonsuojelulakiin liittyvä työ saadaan nyt valmiiksi.

Nostan esiin muutaman asian, jotka nousivat ympäristövaliokunnan käsittelyssä.

Saamelaiden oikeuksien näkökulmasta tärkeä lähtökohta on, että saamelaiden perinteisten elinkeinojen harjoittamiseen liittyviä oikeuksia ei muuteta. Poronhoidon vaikutukset uhanalaiseen tunturiluontoon kuitenkin tunnustetaan. Mallan luonnonpuistossa porojen laiduntamista voidaan jatkossa rajoittaa Metsähallituksen toimesta, jos se on luonnontieteellisen tiedon pohjalta välttämätöntä alueen lajien ja luontotyyppien vaalimiseksi. Tunturiluontoa uhkaa myös ilmaston lämpeneminen, joten sen vaaliminen on aivan erityisen tärkeää.

Suuri keskustelu käytiin hirven ja valkohäntäkauriin ajon kieltämisestä Nuuksion kansallispuistossa. Tähän ei ole tulossa muutosta, sillä ajo ei ole sallittu Nuuksion kansallispuistossa myöskään nykyisillä säädöksillä — nykytila siis säilyy. On tärkeää, että luonnonsuojelu toteutuu kansallispuistoissa ja että ne ovat turvallisia paikkoja kaikille vieraille, myös lapsiperheille ja koululaisryhmille. Hirvenajon kieltäminen perustellaan Nuuksion kansallispuiston korkeilla kävijämäärillä. Nuuksio on suosittu retkeilykohde, ja se on myös monelle tärkeä lähivirkistysalue. Kieltoa perustelee myös se, että Nuuksiossa virkistyskäyttö on vilkasta vielä syys—lokakuussa ja myös talvikuukausina. Nuuksion kansallispuiston käyttö tulee varmasti tulevaisuudessa kasvamaan pääkaupunkiseudun kasvaessa. Nuuksion etu on myös se, että se on helposti saavutettavissa myös joukkoliikenteellä. Kesällä voimaan tuleva luonnonsuojelulaki antaa myös Nuuksioon mahdollisuuden poikkeuslupien hakemiseksi esimerkiksi tilanteissa, jossa hirvi tai valkohäntäkauris vaarantaa liikenneturvallisuutta — tämä on siis lainsäädännössä huomioitu.

Arvoisa puhemies! Sen sijaan, että kiistellään hirvieläinten ajosta kansallispuistossa, tulisi riistaeläinkantojen kasvua tarkastella laajempaan kokonaisuuteen. Erityisesti valkohäntäkauriin aiheuttamien liikenne-, sato- ja kasvillisuusvahinkojen hallinta on kansallispuistossa tapahtuvaa metsästystä tai ajoa huomattavasti laajempi riistanhoidollinen kysymys. Jotta riistaeläinten kantojen kasvua voidaan hillitä, on riistanhoidon toimintatapoja arvioitava uudelleen. Lähtökohtaisesti hirvieläinkantojen hallintaratkaisut on toteutettava kansallispuistojen ulkopuolella. Kansallispuistot on tarkoitettu luonnonsuojelun ohella turvalliseen virkistytymiseen ja retkeilyyn.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Vestman.

14.05 Heikki Vestman kok: Arvoisa puhemies! Hallitus on jäänyt vihreän ympäristöministerin metsästysvastaisuuden panttivangiksi. [Ben Zyskowitz: Kyllä!] Kärsijöinä ovat tällä kertaa uusmaalaiset metsästäjät sekä uusmaalaiset autoilijat, joiden liikenneturvallisuus tämän esityksen myötä heikkenee. Hirvieläinkannat ovat voimakkaassa kasvussa Uu-

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

dellamaalla. Tämä vaarantaa jo ihmishenkiä. Hallitus on järjenvastaisesti estämässä peura- ja hirvikantojen harventamisen Nuuksion kansallispuiston ympäristössä.

Käsittelyssä on siis ympäristövaliokunnan kansallispuistoja koskevia lakeja koskeva mietintö. Iso osa muutoksista on teknisiä, perusteltuja sekä kannatettavia. Kansallispuistoja koskevat lait päivitetään vastaamaan muuttuneita vaatimuksia ja uutta luonnonsuojelulakia. Mutta vastoin asiantuntijoiden käytännössä yksimielistä kantaa hirven ja valkohäntäkauriin metsästystarkoituksessa tapahtuvaa ajoa Nuuksion kansallispuistossa eivät hallituspuolueet ole sallimassa, vaikka uusi luonnonsuojelulaki tämän mahdollisuuden antaa. Hirvieläinten ajo aiotaan siis kieltää koko kansallispuiston alueella. Tämä ajokielto on täysin järjetön. Hallitusrintaman runnoma laki kaventaa siten siis metsästyksen mahdollisuuksia ja ennen muuta vaarantaa liikenneturvallisuutta Länsi-Uudellamaalla. Tästä ovat siis yksimielisiä Liikenneturva sekä Uudenmaan liikenneturvallisuusviranomainen ely-keskus. SDP, keskusta ja RKP eivät ilmeisesti vihreän ympäristöministerin vaatimuksista johtuen uskoneet viranomaistietoa, vaan he äänestivät mietintöön perustelut, jotka nojaavat yksittäiseen 16 vuotta vanhaan selvitykseen. [Jussi Halla-aho: Ei luoteta tutkittuun tietoon!] Asiantuntijat kyllä toimittivat valiokunnalle tuoretta tietoa liikennevahingoista sekä näiden syistä, mutta nämä lausunnot sivuutettiin valiokuntakäsittelyssä täysin. Naftaliinista kaivettiin joitain ikivanhoja papereita, joiden nojalla kiistettiin jo yleisellä elämänkokeimuksellakin ymmärrettävä tosiasia, että kasvava hirvieläinkanta lisää liikennevahinkojen määrää. Tämä lainmuutos ei ole kunniaksi tietopohjaiseen päätöksentekoon muka sitoutuneelle hallitukselle. [Ben Zyskowitz: Ei ole!]

Arvoisa puhemies! Ajometsästys kansallispuistossa ei tarkoita ampumista puiston alueella vaan mahdollisuutta ajaa hirvieläimet puistossa alueille, joilla ne voidaan turvallisesti ampua. Peurojen ja hirvien ajolla ei ole mitään epäedullisia vaikutuksia alueen virkistyskäyttöön, luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen, itse asiassa päinvastoin. Ajometsästys parantaisi alueen luonnonoloja, kun muille eliölajeille, kuten haapapuille, haitallisen vieraslajin, valkohäntäkauriin, kantaa saataisiin pienennettyä. Ajometsästys ei myöskään olisi este Nuuksion kävijämäärien kasvulle. Kävijämäärät Nuuksiossa eivät ole suhteellisesti tai muutenkaan sen suurempia kuin kansallispuistoissa, joissa hirvieläinten ajo on sallittu. Esimerkiksi meillä Sipoonkorvessa, jossa hirvieläinten ajo on sallittu, kävijämäärä on pinta-alaan nähden suurempi kuin Nuuksiossa.

Keskustelussa on väitetty, kuten äsken edustaja Elon puheenvuorosta kuultiin, että hirvieläinten ajoa ei olisi puistossa sallittu tähänkään asti, mutta tämä väite on sumutusta. Nimitäin vanhojen vuokrasopimusten perusteella laajoilla kansallispuiston alueilla metsästys, siis myös ampuminen, on ollut sallittua vielä viime vuonnakin. [Petri Huru: Juuri näin!] Mitään vahinkoa ei ole tästä aiheutunut. Puiston hirvieläinkantojen kasvunäkymiin on näin tulossa joka tapauksessa raju muutos, kun metsästys ja ajo tulevat kielletyiksi. Ajo-oikeus olisi ollut vähintään, mitä tilanteen korjaamiseksi olisi tarvittu.

Arvoisa puhemies! Metsästys on yksi Suomen tärkeimmistä luontoharrastuksista. Alueellisesti nyt päätetty ajo-oikeuden kieltäminen saattaa jopa estää kokonaan tämän tärkeän luontoharrastuksen jatkumisen. Valiokunnan päätös kieltää hirven ja valkohäntäkauriin ajo Nuuksiossa heikentää liikenneturvallisuutta, luonnon tilaa, luontoharrastuksen mahdollisuuksia ja luonnonsuojelun hyväksyttävyyttä Uudellamaalla. Kokoomus ei voi hyväksyä tällaista järjenvastaista päätöksentekoa.

Teen kokoomuksen vastalauseen mukaisen muutosehdotuksen, että 13. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 2 a § muutettuna: haluamme,

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

että Nuuksion kansallispuistoon sovellettaisiin uuden luonnonsuojelulain 50 §:n 1 momentin 10) kohdan mukaista hirven ja valkohäntäkauriin ajoa koskevaa poikkeusta.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Huru.

14.11 Petri Huru ps: Arvoisa herra puhemies! Kansallispuistojärjestelmällä on pitkät perinteet Suomessa. On hyvä, että luontoa suojellaan, ja myös kansallispuistojen perustaminen ja niiden laajentaminen ovat usein perusteltuja. Metsästysmahdollisuuksia ja paikallisten metsästysoikeutta niissä ei kuitenkaan tule tarpeettomasti kaventaa. Asiantuntijoiden mukaan on ongelmallista, jos puistoista luodaan jonkinlaisia reservaatteja, joissa kannanhoito on vaikeaa tai mahdotonta. Sen seurauksena hirvieläinkannat kasvavat ylisuuriksi, mistä on seurauksena etenkin liikenteelle enenevissä määrin vaaratilanteita. Haittoja aiheutuu myös maa- ja metsätaloudelle.

Asiantuntijoiden mielestä hirvieläinkantojen sääntely on mahdollista toteuttaa muu käyttö huomioiden jopa vilkkaimmilla alueilla, kuten Nuuksiossa, jossa on metsästys ollut aiemminkin sallittua, kuten kuulumme. Luonnonsuojelulain valmistelun yhteydessä maa- ja metsätalousministeriö esitti, että luonnonsuojelualueilla olisi mahdollista ajaa koirilla kaikkia hirvieläimiä ja villisikaa, mutta esitys ei menestynyt.

Poikkeuslupiin perustuva metsästys ei ole käytännössä toimivaa. Sen osoittaa käytäntö suurpetojen poikkeuslupien kohdalla, kun niistä valitetaan hallinto-oikeuteen jopa kiusantelemielessä ja asia jää sinne jumiin, kunnes metsästys ei ole enää mahdollista pyyntiaikojen umpeutuessa. Tämä jokaisen valitusoikeus myös alueilla, jotka eivät kosketa itseä, on tulevaisuudessa saatava muutettua, jotta poikkeuslupajärjestelmä voisi toimia.

Arvoisa puhemies! Haluan muistuttaa, että Suomessa on useita esimerkkejä siitä, miten metsästys ja muu virkistyskäyttö ovat suojelualueilla hyvin yhteensovitettavissa. Kysymys onkin tahtotilasta, ja yhteiskäytön estäminen johtuu usein poliittisista ideologioista. Metsästys on kausiluonteista, ja se kestää yleensä noin kolme kuukautta ajoittuen syyskuun puolestavälistä joulukuun loppuun. Tämä taas ei ole kansallispuistoissa ruuhkaista aikaa.

Tulee myös muistaa, että Uudenmaan ely-keskus toteaa Nuuksion osalta seuraavaa: Nuuksion kansallispuistoa ympäröivillä maanteilla tapahtuu merkittävä määrä hirvieläinonnettomuuksia. Vuotuinen hirvieläinkolarimäärä kansallispuiston arvioidulla vaikutusalueella on viime vuosina ollut merkittävä. Niin ikään valkohäntäpeura- ja metsäkaurionnettomuuksien tiheys on huomattavasti korkeampi kuin muualla Suomessa.

Juuri nämä asiat olisi pitänyt mietinnössä ottaa paremmin huomioon. Muutokset kansallispuistoverkostossa eivät saa koskaan johtaa siihen, että ylisuurten hirvieläinkantojen aiheuttama liikenneturvallisuus- ja muu haitta unohdetaan.

Arvoisa puhemies! Esitän käsittelyn pohjaksi ympäristövaliokunnassa tehtyä perussuomalaisten lausumavastalauseetta pykälämuutoksineen.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Peltokangas.

14.14 Mauri Peltokangas ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Hurun huomioihin ja esitykseen ei ole paljon lisättävää, joten lyhyestä virsi kaunis: kannatan edustaja Hurun tekemää esitystä.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Talvitie.

14.15 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Vestmanin hyvää esitystä ja muutenkin hyvää puheenvuoroa.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Simula.

14.15 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Kansallispuistojen ja muiden suojelualueiden määrän kasvaessa kaventuvat myös metsästysmahdollisuudet. Se aiheuttaa monenlaisia ongelmia sen lisäksi, että metsästystä kyseisillä suojelluilla alueilla rajoitetaan: metsästys suojelualueiden välittömässä läheisyydessä vaikeutuu, eläinten liikkuminen ja kantojen hallinta vaikeutuvat, liikennevahinkojen ja puuston vahinkojen määrä kasvaa ja metsästyspaine muilla alueilla nousee.

Lähtökohtana tulee olla, ettei metsästystä lähtökohtaisesti rajoiteta, kun metsiä suojellaan. On nurinkurista, että metsästys nähdään luonnonsuojelun kannalta ongelmana, vaikka metsästys nimenomaan lisää luonnon monimuotoisuutta. Metsästys ei siis haittaa luonnonsuojelua. Itse asiassa jos ollaan ihan rehellisiä, niin etenkin suosituimpien kansallispuistojen mittavat vierailijamäärät ja retkeilijöiden mukana pesimäaikaankin irti juoksevat koirat kyllä ovat haitta luonnolle, ei metsästys. [Petri Huru: Juuri näin!]

Jotkut perustelevat rajoituksia turvallisuudella ja viittaavat yksittäisiin metsästyksen yhteydessä tapahtuneisiin tapaturmiin, mutta kyllä tosiasia on se, että metsästäjien määrään ja metsästysvuorokausiin nähden tapaturmien määrät ovat äärimmäisen vähäisiä. Tuskin missään muualla maailmassa on esimerkiksi niin järjestelmällistä ja turvallisuusasiat huomioivaa hirvenmetsästystä kuin Suomessa. Kuten viime viikolla nostin esille, myös teknologian kehittyminen on lisännyt turvallisuutta entisestään.

Arvoisa puhemies! Metsästyksen rajoittaminen luonnonsuojelualueilla ja kansallispuistoissa on uhka suomalaiselle metsästysperinteelle ja samalla uhka suomalaiselle luonnolle. Suojelualueiden määrän kasvu on sen verran suurta ja paine alueiden kasvattamiselle tuntuu kasvavan jatkuvasti niin, että on entistäkin selkeämpi syy nostaa metsästys parempaan asemaan ja lähtökohtaisesti aina sallia metsästyksen jatkuminen suojeltavillakin alueilla.

Omaan ajatusmaailmaani ei mahdu se, että metsästäjiltä ollaan kyllä aina vaatimassa yhteiskunnalle apua, kun se yhteiskunnalle sopii, mutta muutoin ei pidetä metsästyksen jatkuvuudesta huolta ja anneta metsästäjien tekemälle työlle sitä arvostusta, minkä metsästäjät ja metsästysseurat ansaitsevat. Se tässä hiertää kaikista eniten. Metsästäjä kelpaa kyllä keräämään susien ulostenäytteitä ja naaraamaan autokolarissa haavoittunutta hirveä tai valkohäntäpeuraa metsästä mihin kellonaikaan tahansa ja säällä millä hyvänsä, mutta kun metsästäjät haluaisivat jatkossakin harjoittaa metsästystä alueilla, missä ovat sitä harjoittaneet iät ja ajat, valtio sanoo ”ei”. Ylisukupolvista suomalaista metsästys- ja eräperinnettä täytyy kunnioittaa ja pitää arvossaan.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Koponen, Ari.

14.18 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Vetoan metsästäjiin: käyttäkää äänioikeuttanne ja äänestäkää tämä vuosikymmeniin metsästysvastaisin hallitus pois vallasta. Se on teidän, meidän ja koko Suomen etu.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Piirainen.

14.19 Raimo Piirainen sd: Arvoisa puhemies! Tämä metsästysasia on semmoinen, mikä nousee hyvin usein esille juuri kansallispuistojen perustamisessa ja niitten laajentamisessa. Tässä menneitten vuosien aikana on joka kerta, kun on kansallispuistoa perustettu, käyty keskustelua juuri metsästyksestä. On semmoisia kansallispuistoja, joissa on esimerkiksi hirvenajo sallittu, mutta sitten varsinaisesti ampuminen elikkä metsästyksen liittyvä osa ei ole.

Teijon kansallispuiston osalta muistelen, että silloin 2013, 2014, kun sitä oltiin käsittelemässä, siihen saatiin metsästysoikeus ihan reunamille, koska siellä oli aikaisemmin harastettu hirvenmetsästystä ja siellä oli tornit olemassa jo valmiina, ja sitten kun kumminkin tämä Teijon kansallispuiston käyttö oli enemmän kesä- ja syksy aikaan, niin katsottiin, että matkailu, retkeilijät, ja metsästäjät eivät ole siellä yhtä aikaa — elikkä se mahdollisti sen. En tiedä, onko siihen nyt tehty muutosta, mutta kumminkin silloin kaikki osapuolet olivat hyvinkin tyytyväisiä, elikkä metsästäjätkin olivat tyytyväisiä siihen tilanteeseen. [Petri Huru: Kyllä pitäisi olla vieläkin!] Tällä tavalla olisi varmaan syytä käsitellä.

Sitten muistan myös, kun tuossa Etelä-Savossa oli kansallispuiston perustaminen — mikä se nyt oli nimeltään, en muista sitä. Siinä kumminkin olosuhteet olivat sillä tavalla, että se oli erittäin saaristoinen alue, vaihteleva ja kivikkoinen maasto, niin se ei antanut mahdollisuutta metsästykselle.

Mutta muuten metsästys olisi ihan suotavaa, koska siihen liittyy hyvin monta muutakin puolta, pienpetopyynti ja kaikki tämäntyyppinen, kun pienpedot sitten hävittävät lintujen munia ja kaikkea tämäntyyppistä, niin että myös luonnonhoidollinen asia hyvin pitkästi sisältyy näihin toimenpiteisiin, mitä metsästäjät tekevät. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Talvitie.

14.21 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Kun on perustettu kansallispuistoja tai luonnonsuojelualueita, niin silloin on ollut paljon kyse siitä, miten luottamus toimii lainsäätäjän ja paikallisten henkilöiden ja toimijoiden ja metsästäjienkin kanssa, ja varsinkin pohjoisessa on monesti jouduttu pettymään. Eli on perustettu kansallispuisto ja on sanottu, että paikallisten kalastusoikeudet, metsästysoikeudet ja niin edelleen säilyvät, mutta sitten kun puisto on tullut, niin onkin käynyt niin, että oikeuksia on lähdetty rajoittamaan joko siinä perustamisvaiheessa tai jälkikäteen.

Näistä yksi todella hyvä esimerkki oli viime kaudella Suomi 100 -kansallispuiston perustaminen Hossaan. Se pystyttiin viime kaudella perustamaan niin, että dialogi paikallisten kanssa oli toimiva ja luottamus syntyi. Kun se kansallispuisto perustettiin — sitä oltiin 2017 Suomi 100 -juhlavuonna siellä presidentti Niinistön johdolla perustamassa — niin kaikilla oli niin sanotusti hyvä mieli ja hyvä luottamus siihen, että nyt tulee hyvä kansallispuisto. Kaikki tiesivät, mitkä ovat kunkin oikeudet ja myöskin velvollisuudet, jotka ovat ihan yhtä tärkeitä, puhutaanhan meillä ihan jokamiehen oikeuksista ja velvollisuuksista muutenkin.

Mutta nyt kun tehdään päivitystä luonnonsuojelulakiin ja tähän liittyvään lakikokonaisuuteen, joka myöskin kansallispuistoja koskettaa, niin pidän huonona sitä, että yleisellä tasolla laitetaan tietyt asiat lakiin, joissa sitten paikalliskohtaisuus, -tuntemus ja se, että

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

meillä on erilaisia kansallispuistoja, ei enää näkyisi samalla tavalla. Sen takia kannatin edustaja Vestmanin esitystä. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Semi.

14.23 **Matti Semi vas:** Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Piirainen piti tuossa hyvän puheen kokonaisuudesta metsästäjälakiin liittyen. Mutta itse näen erittäin tärkeänä näitten luonnonsuojelualueitten kohdalla sen, kun meillä on luontoon tullut näitä ulkolaisia pienpetoja, mitkä syövät meidän luontaisia riistaeläimiä ja muita eläimiä pois, että sallittaisiin ennen kaikkea pienpetojen pyynti myös luonnonsuojelualueilla. Se on erittäin tärkeä asia, mikä pitäisi hoitaa kuntoon, ja pitäisi saada sitä jatkuvuutta siihen, jotta meidän oma luonnollinen ympäristö säilyy normaalina, semmoisena, mikä on riistakanta ja lintukanta ja pieneliökanta sillä alueella normaalisti ollut. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Huru.

14.24 **Petri Huru ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Täällä hallituksen puolelta tuli edustaja Piiraiselta ja Semiltä erittäin hyviä kannanottoja metsästyksen liittyen. Käsittelemme nyt siis luonnonsuojelualueiden ja luonnonpuistojen ja kansallispuistojen lainsäädäntöä, joka on oleellisesti tällä hallituksen nykyisellä esityksellä kaventamassa metsästäjien metsästysmahdollisuuksia. Kuten kuulimme, se metsästys olisi hyvin yhteensovitettavissa näillä alueilla, jos tahtotilaa löytyisi. Edustajat mainitsivat hyviä esimerkkejä Teijosta ja Hossasta, joissa metsästys on sallittua. Se tulisi tässä nykyisessäkin lakiesityksessä sallia.

Yksi asia, minkä vielä haluan ottaa esiin, on varsinkin Nuuksion kansallispuiston hirvieläinonnettomuudet, joissa ympäristöministeriö mielellään vetoaa viimeksi vuonna 2006 tehtyyn tutkimukseen. Saatavilla on kuitenkin riistavahinkorekisteri vuosilta 2020 ja 2022, joista on saatavissa ihan pisteen tarkkuudella hirvieläinonnettomuudet, missä hirvieläimiä on ollut. Niitä on satoja, kun tätä luetteloa katsoo. Toivoisin, että hallitus nyt vielä katsoisi tätä esitystään ja ei jäisi vangiksi tässä metsästyskysymyksessä, koska tiedän, että hallituksessa on myös ymmärrystä metsästykselle, jos sieltä löytyy ideologista vastustustakin tälle. Toivottavasti hallitus ottaa tästä asiasta nyt vielä koppia. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

4. Ilmastovuosikertomus 2022

Kertomus K 24/2022 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 25/2022 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 25/2022 vp. Nyt päätetään kannanotosta kertomuksen johdosta. — Keskustelu, edustaja Elo.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Keskustelu

14.27 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Nyt käsillä oleva ilmastovuosikertomus käsittelee vuoden 2021 päästökehitystä. Maailma on sen jälkeen muuttunut perustavalla tavalla. Suomen ilmastopolitiikan toimintaympäristö on muuttunut rajusti Venäjän hyökkäyssodan, energiakriisin ja maankäyttösektorin muutosten vuoksi. Näistä syistä käytetyt taustalaskelmat ovat vanhentuneet nopeasti.

Myöskään maankäyttösektorin nettonielun romahtamisen vaikutuksia nielukehitykseen ja lisätoimien tarpeen määrään ei ole tässä yhteydessä ollut edellytyksiä arvioida. On kuitenkin selvää, että maankäyttösektorin nielun osalta tilannekuva on muuttunut nielun romahtamisen myötä rajusti, ja tähän on reagoitava. Kuten ympäristövaliokunta mietinnössään toteaa, nyt laadittu maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma ei vastaa maankäyttösektorin ilmastopolitiikan tarpeisiin, vaan sitä on tarkistettava mahdollisimman pian. Myös hiilineutraaliustavoitteen arvioinnissa käytettyjen skenaarioiden päivittytyö on käynnistettävä viipymättä.

Valiokunnan käsittelyssä korostui myös se, että uudistetussa ilmastolaissa ilmastovuosikertomuksen sisältövaatimuksia laajennettiin. Jatkossa ilmastovuosikertomuksessa on menneen raportoinnin lisäksi arvioitava nykyisten suunniteltujen toimien riittävyttä hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi sekä tarvetta lisätoimille. Tässä vuosikertomuksessa tähän ei vielä päästä, mutta tämä on tärkeä evästyys ja odotus seuraavaa vuosikertomusta ajatellen.

Arvoisa puhemies! Muutama nosto ilmastopolitiikan eri sektoreilta.

Liikenteellä on suuri merkitys päästövähennystavoitteiden saavuttamisessa. Koska ajoneuvokannan uudistuminen on hidasta, tarvitsemme ohjaamista kestäviin kulkumuotoihin, kuten joukkoliikenteeseen, pyöräilyyn ja kävelyyn. Erityisesti kaupunkiseuduilla on varmistettava toimivan joukkoliikenteen edellytykset ja rakennettava lisää pyöräteitä. [Mikko Lundén: Mites maaseutu?] Valtion on tuettava nykyistä enemmän suurten kaupunkien joukkoliikennettä, jotta lipun hinnat voidaan pitää kohtuullisina ja palvelutaso laadukkaana.

Maatalouden osalta on huolestuttavaa, että päästöt ovat pysyneet vuosia lähes muuttomattomina. Uutta kansallista CAP-suunnitelmaa on arvosteltu tehottomuudesta ilmastotoimien suhteen. On myös suomalaisen maatalouden etu, että ilmastotoimiin saadaan vauhtia. Tiedämme, että maataloudessa on paljon potentiaalia myös hiilensidontaan. Tähän voidaan ohjata kansallisia maataloustukia uudelleen kohdentamalla.

Suuri kysymys maataloudessa on ruokajärjestelmämme kestävyysmurroksen toteuttaminen. Myös elintarvikealan toimijat ovat vaatineet investoimista kasvipohjaisen ruuan edistämiseen. Ilmastoruokaohjelma olisi osaltaan tärkeä ohjaava työkalu tähän. Onkin suorastaan kiusallista, ettei vastuuministeri ole sitä saanut päätökseen tai halunnut päästää sitä käsistään.

Arvoisa puhemies! Luonnonvarojen ylikulutus on juurisyy niin ilmastokriisille kuin luontokadollekin. Meidän on tehtävä kiertotaloudesta uuden talouden perusta. On hyvä, että ilmastovuosikertomuksessa on nostettu esiin myös kiertotalous. On myös tärkeää, että seuraamme kulutusperäisiä päästöjä. Niille on myös asetettava selkeät ohjaavat tavoitteet. Toimiva ilmastopolitiikka muuttaa tuotannon rakenteita vähäpäästöisiksi ja pienentää näin myös kotitalouksien hiilikädenjälkeä. Olennaista on, että teemme ympäristöystävällisen elämän ihmisille helpoksi, houkuttelevaksi ja edulliseksi.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Arvoisa puhemies! Lopuksi vielä muutama sana ilmastovuosikertomuksen kehittämistä. Toivon, että sitä viedään edelleen strategisempaan suuntaan korostamalla ennakkointia sekä toimintavaihtoehtojen hahmottamista erilaisten tulevaisuuksien valossa. Ympäristövaliokunnan käsittelyssä nousi esiin myös tarve ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmän kokonaisuuden selkiyttämiseen. Se liittyy olennaisesti ilmastopolitiikan legitimitietin varmistamiseen ja oikeudenmukaisen ilmastopolitiikan toteuttamiseen mutta myös hallinnollisten resurssien tehokkaaseen käyttöön ja päällekkäisen hallinnollisen työn välttämiseen.

Ja vielä ihan lopuksi nostan yhden lausumistamme, jossa korostamme sitä, että valtioneuvoston on kiirehdyttävä muuttuneen tilannekuvan johdosta ilmastopolitiikan perus- ja politiikkaskenaariotyön taustalaskelmien saattamista ajan tasalle sekä tarvetta varmistaa ilmastolain mukaisesti nielujen vahvistamisen ja kansallisen vuoden 2035 hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisen edellytykset riittävillä lisätoimilla.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kivelä.

14.32 **Mai Kivelä vas:** Arvoisa puhemies! Vaikka viimeisten vuosien aikana Suomen kokonaispäästöt ovat vähentyneet reilusti eli vuosien 2005—2021 välillä yhteensä 32 prosenttia, on valitettavaa, että yhteenlasketut päästöt vuonna 2021 kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Päästökauppasektorin päästöt kasvoivat kivihiilen polttamisen takia. Taakanjakosektorin päästöt vähenivät 2 prosenttia. Maankäyttösektori, jonka pitäisi sitoa hiiltä ja näin auttaa hiilineutraaliuden saavuttamisessa, ei pelkästään lakannut olemasta nielu vaan muuttui lisäpäästölähteeksi.

Venäjän hyökkäyssota liittyy sekä kasvaneeseen kivihiilen polttoon että lähitulevaisuudessa odotettavissa olevaan paineeseen kasvattaa hakkuita entisestään. Tilannekuva on muuttunut nopeasti: ennen sotaa ja pandemiaa päästöt laskivat jopa odotettua nopeammin. Venäjän hyökkäys on pakottanut irrottautumaan fossiilisista kaavailtua nopeammin, mikä on hyvä asia tietenkin, mutta sen sijaan hakkuiden lisääminen energianlähteeksi on kestävämpien tapa korvata energianlähde, kuten oman metsänielumme katoamisen kanssa huomaamme. Metsiä ei voi käyttää energiaksi tässä mittakaavassa ilman, että se maksaa meille hiilinielun.

Arvoisa puhemies! Ilmaston kuumenemisen hillitseminen on elinehto maapallon asukkailla ja valtavalle osalle nykyistä luontoa. Luonto taas on kaiken taloudellisen toiminnan perusta: luonto tuottaa suoraan 50 prosenttia globaalista bkt:stä ja välillisesti sen toisenkin puolen, tätä yksinkertaista mittaria käyttäkseni. Meidän ihmisten hyvinvoinnin ja kaiken elinkeinotoiminnan kannalta on siis ensisijaisen tärkeää saada ilmasto kuumentamaan enää mahdollisimman vähän.

Arvoisa puhemies! Näistä syistä perussuomalaisten tekemä vastalause esityksineen on sanalla sanoen absurdi. Perussuomalaisten vastalauseessa ilmastovuosikertomukseen ensinnäkin vaaditaan keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman jättämistä toteuttamatta. No, paitsi että tästä ei ole ilmastovuosikertomuksessa edes kysymys, niin mikäli ilmastopolitiikkaa ei toteuteta, perussuomalaisten peräänkuuluttamia hyviä toimintaedellytyksiä niin metsäteollisuudelle, logistiikka-alalle, teollisuudelle kuin maataloudelle ei ole mahdollisia saavuttaa. No, onneksi meillä on niin elinkeinoelämä kuin esimerkiksi ammattiyh-

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

distysliikekin tajunnut tämän, ja nämä tahot vaativat päättäjiltä sitä, että ilmastotavoitteista pidetään kiinni myös jatkossa, ja tämä onkin erittäin hyvä asia.

Esimerkiksi maatalouden ilmastotoimien tekemättä jättäminen, mitä perussuomalaiset vaativat joustoilla, olisi äärimmäisen typerää ja tuomitsisi suomalaisen maatalouden menneisyyteen ja kannattamattomuuteen myös tästä eteenpäin. Suomalainen maatalous saadaan kannattavaksi esimerkiksi luomuviljelyn käytänteitä käyttöön ottamalla, siirtymällä tuottamaan kasvipohjaisia proteiineja ja ottamalla käyttöön hiiliviljelyn mallin, jossa tuottajalle maksetaan ruuan tuottamisen lisäksi myös hiilen sitomisesta.

Arvoisa puhemies! Tästä syystä olen paitsi huolissani ilmaston tilasta ja siitä, saadaanko riittävästä lisätoimista päätettyä ajoissa, niin olen myös ylpeä ympäristövaliokunnan kannanotosta ensimmäisessä lausumassa, jonka siis teimme tähän ilmastovuosikertomukseen. Siinä me kiirehdimme muuttuneen tilannekuvan myötä tarvittavien tietojen päivityksiä koko ilmastotyössä, me korostamme nielujen vahvistamisen sekä lisätoimista päättämisen tarvetta niin päästövähennyksien kuin hiilinielujenkin osalta, ja tämä on erittäin tärkeä li säys.

Maankäytön muutosmaksu, turvepeltojen raivauskielto sekä metsälain muutos ovat niitä kiireellisiä toimenpiteitä, joilla voimme saattaa hiilinielun kasvu-uralle. Metsälakiin on palautettava järeysvaatimus tai muulla tavalla säädettävä kielto hakata liian nuorta metsää. Samaten on lisättävä valvontaa, että nykyisenkin metsälain vaatimuksia noudatetaan harvennusten osalta. Suometssissä on siirryttävä jatkuvaan kasvatukseen maaperäpäästöjen hillitsemiseksi. Näiden lisäksi metsien ja muun luonnon suojelupinta-alaa on kasvatettava massiivisesti joka vuosi, kunnes suojelupinta-alaa on 30 prosenttia.

No, päästövähennyksien osalta maatalouden päästöt ja liikenteen päästöt ovat nähdäkseni niitä kiireellisimpiä, ja niiden osalta ei olla pääsemässä tarvittaviin vähennyksiin. Nyt esimerkiksi ruuhkamaksut olisi pikaisesti saatava kaupunkien työkalupakettiin lainsäädännöllisesti, eli lisää ilmastotekoja siis. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Peltokangas.

14.37 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Käsitlemme Ilmastovuosikertomus 2022:ta, joka tarkastelee myös vuoden 2021 päästökehitystä. Teenkin tässä heti kättelyssä perussuomalaisten vastalauseen kannanottoehdotuksen mukaisen esityksen.

Yksi tällä hallituskaudella eniten hallituksen toimintaa ohjailleista asioista on ylikireä hiilineutraalisuustavoite, joka on asetettu vuodelle 2035. Tämä ei kuitenkaan yksin hallitukselle riitä, sillä pian tuon jälkeen Suomesta pitäisi tulla hiilinegatiivinen. On siis turha kuvitella, että vihervasemmisto palkitsisi suomalaisia tästä lähes mahdottomasta ponnistuksesta, vaan sen jälkeen ilmastopolitiikan kiristykset jatkuvat entisestään. Nälkä kasvaa syödessä, ja tämä nälkä on ilmeisesti kyltymätön. Otan nyt muutamia esimerkkejä hallituksen kiilusilmäisestä ilmastopolitiikasta tältä kaudelta.

Valtioneuvoston selvitys: 55-valmiuspaketti tiedonanto — Valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta elikkä E 97/2021 vp. Komission julkaisema massiivinen energia- ja ilmastopaketti viisvitonen tuli suuren valiokunnan lausuttavaksi syksyllä 2021. Paketti tavoittelee valmiutta vähentää päästöjä 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Paketti tulee laittamaan uusiksi koko EU:n ilmasto-, energia-, maankäyttö-, liikenne- ja veropolitiikan, ja sen valmistelu tulee

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

viemään vuosia. Paketissa on runsaasti yrityselämän ja kilpailukyvyn kannalta erittäin huolestuttavia osia. Päästökaupan laajentuminen meri- ja tieliikenteeseen samoin kuin hiihtullien käyttöönotto tuovat lisää menoja yrityksille samaan aikaan, kun tarvitaan massiivisia lisäpanostuksia investointeihin ja uusiin teknologioihin. Perussuomalaiset esittivät tuolloinkin eriävässä mielipiteessään, että Suomen tulee vastustaa kaikkia sellaisia muutoksia, jotka entisestään kiristäisivät Suomen ilmastotavoitteita tai aiheuttaisivat Suomelle lisäkustannuksia.

Sitten tuli E 64, valtioneuvoston selvitys EU:n elpymissuunnitelmasta — te muistatte elpymisvälineen. Hallitus antoi komission ehdotuksen elpymispaketista eduskunnan käsiteltäväksi 2020. Rahaston esiteltiin olevan koronapaketti, mutta se ei sitä todellisuudessa ollut. Etelä-Euroopan jäsenvaltioiden taloustilanteen pohjimmainen syy ei ollut koronapandemia vaan vuosikymmeniä jatkunut vastuuton ja heikko taloudenpito. [Jukka Mäkysen välihuuto] Rahastossa oli kyse tulonsiirrosta paremmin taloutensa hoitaneilta mailta huommin pärjänneille maille. Me perussuomalaiset vastustimme elvytyspakettia ja jätimme jo suuressa valiokunnassa asiaan eriävän mielipiteen, jossa edellytettiin valtioneuvosto hylkäämään komission ehdotus. Mielipiteessämme olimme myöskin sitä mieltä, että tässä oli monta ongelmaa, niin valtiosääntöoikeudellisesti kuin muutoinkin. Elpymispaketti rajoitti eduskunnan budjettivaltaa aina vuoden 2058 loppuun saakka, ja tällaisethan me emme voi hyväksyä. Yksikään puolue, joka ajaa isänmaan asiaa, ei voi tällaisia hyväksyä.

Sen jälkeen nasahti valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta ilmastotoimia koskevan sosiaalirahaston perustamisesta. Tällä sosiaalisella, vihreästä siirtymästä aiheutuvien kustannusten paketilla tasattaisiin jäsenmaiden kesken kuvioita. Tulon taseus EU-tasolla jäsenmaiden suhteellisen vaurauden perusteella tarkoittaisi Suomelle valtavaa maksuosuutta [Petri Huru: Jälleen kerran!] ja siten myös muiden EU-maiden päästövähennysten kustantamista.

Tätä jatkuu, jatkuu ja jatkuu kymmenien ja kymmenien eri hallitusten esitysten ja sen kiilusilmäisen ilmastopolitiikan osalta, mitä hallitus on vain ja ainoastaan tästä salista pukkannut ihmisten päälle tuonne ovista ja ikkunoista. [Jukka Mäkysen välihuuto] Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta eli U 76 pamahtaa seuraavaksi.

Käykää, rakkaat ihmiset, katsomassa näitä, mitä tämä hallitus on tähän tupaan tukkinut teidän päänne menoksi. Tämä kaikki on aiheuttanut sen, että kansalaisten ostovoima on heikentynyt. Tänä päivänä kun mennään katsomaan energian ja polttoaineen hintoja, niin miten teillä riittävät varat? Ja hallituksen jäsenet ja hallituspuolueiden edustajat tulevat sanomaan, että ei tämä liity millään tavalla mihinkään. Kaikki liittyy teidän kiilusilmäiseen politiikkaan.

Sitten talousarvio 2023. Voi voi, siellä tulee samanlaista höttöä kuin tähänkin asti. VNS 6/2020 vp, selonteko eduskunnalle kestävän kasvun ohjelmasta: pelkkää vihreää höttöä. Hallituksen selonteko sisälsi Suomen kestävän kasvun ohjelman, jossa linjattiin EU:n elpymisvälineen käytön kansallisia painopisteitä. No, ei siitä Suomen kansa paljon hyödy, jos 50 prosenttia niistä muutamasta miljardista, mitkä tänne saatiin omia rahoja takaisin, tungetaan ilmastopolitiikkaan.

Valtiovarainvaliokunnan mietintö 31/2020 hallituksen esitykseen 167 laeiksi energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta pasahti seuraavaksi. Ja sitten tuli ilman muuta Ilmastovuosisikertomus 2019, K 17, jossa oli laajasti sellaista ilmastopoliittista asiaa

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

ja toimenpidettä, joista meidän valiokuntaryhmämme eikä eduskuntaryhmä voinut olla hallituksen kanssa samaa mieltä eikä ole tänä päivänäkään. [Petri Hurun välihuuto]

Sitten lähdetään painamaan sellaista — arvoisa puhemies, menee ihan hetki vielä — elikkä puhuttiin sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latauspistevalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n muuttamisesta. No, tässähän ehdotettiin säädettäväksi sellainen laki sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latauspistevalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä, että meinattiin mennä työntämään ihan kulkaas vanhoille, halvoillekin rivitaloille tuonne maaseudulle pakko lätkäistä sinne useiden kymmenientuhansien kuviot. Onneksi perussuomalaiset olivat hereillä, saimme sitä keskustelua aikaiseksi ja tämä ei tullut täysmittaisena toteutumaan.

Ympäristövaliokunnan mietintö 10/2020 ilmastovuosikertomukseen eli K 18/2020 — sama juttu. Me nähtiin jälleen nämä samat ongelmat, ja me olemme koko tämän neljä vuotta nähneet ne samat ongelmat, joita hallitus on toinen toisensa perään työntänyt tulemaan tänne ja väittänyt, että näillä asioilla päästään eteenpäin ja saadaan Suomen talous nousuun. [Petri Hurun välihuuto] Katsokaa, rakkaat ihmiset, missä makaa Suomen talous tänä päivänä.

Tässä oli ainoastaan osa. Ja koska aika alkaa olemaan loppu, en vie muiden puhujien aikaa vaan totean: Hallitus, te olette epäonnistuneet. Äänestäjät, tehkää jotain. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Huru.

14.44 Petri Huru ps: Arvoisa herra puhemies! Ensiksi haluan kiittää edustaja Peltokangasta erinomaisesta luettelosta asioista, joita tämä hallitus on tehnyt ilmastotoimien nimesä ja joista suomalainen kansa on maksanut ja yhä edelleen maksaa kovaa hintaa muun muassa polttoaineen ja energian hinnan muodoissa. Sen johdosta kannatankin edustaja Peltokankaan tekemiä esityksiä jo tässä vaiheessa puhettani.

Arvoisa puhemies! Totean myös, että perussuomalaiset näkevät, että ei ole tarpeen tehdä sellaisia päätöksiä, joista koituu Suomelle ja Suomen yrityksille kilpailukykyhaittaa. Kertomuksen ehdotuksista, kun ne laitetaan hallituksen toimesta ja lakien kautta käytäntöön, koituu tai syntyy huomattavat kustannukset eri toimijoille sekä yrityssektoreille mukaan lukien kuljetus- ja metsäteollisuus — ja varsinkin metsäteollisuus on merkittävä tuoden viidenneksen hyvinvoinnistamme. Myös logistiikkakustannusten nousun vaikutus on esityksen myötä Suomen kaltaisessa pitkien logististen yhteyksien maassa huomattava. Henkilöautoilijat maksavat tästä sievoisen summan korotettuina polttoainemaksuina.

Tämä vaikutus heijastelee myös maataloussektorille saakka. Kuten tiedämme, maataloussektori on ollut ilmastopolitiikan saralla niin sanotusti väliinputoja. Tulee huomata, että maatalouspolitiikan kautta ei ole mahdollista toteuttaa kaikkia maatalouden ilmastomuutoksen hillitsemis- tai sopeuttamistoimenpiteitä, sillä sen verran ovat tavoitteet kireät. Tämän johdosta sektorille tulee neuvotella joustovaroja etenkin nyt, kun alkutuottajien tilanne on ollut erittäin kireä kohonneiden tuotantokustannusten takia. Tämän lisäksi perussuomalaisten valiokuntaryhmä näkee, että alkutuottajien syyllistäminen ilmastopahiksina tulee lopettaa, sillä viljelijät ovat jo viime vuosina kehittäneet viljelystekniikoitaan merkittävästi. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Ranne.

14.47 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa puhemies! Suomen elinehtoja ovat hintavakaa, toimitusvarma ja edullinen energia ja polttoaineet sekä vakaa sääntely-ympäristö. Ne ovat kaiken kilpailukykyämme, vientimme, teollisuutemme ja kaiken logistiikan kilpailuedellytyksiä. Kallistuneet peruselinkustannukset syrjäyttävät muuta kulutusta ja heikentävät talouden elinvoimaa. Suomen ilmastopolitiikasta seuraa energiaköyhyyttä. Verotetaan ostovoimaa entistä heikommaksi, työllisyys laskee, ja jos ei ole ostovoimaa ja kulutusta, ei siis ole niitä työpaikkoja.

Ympäristöministeriön ilmastovuosikertomuksessa todetaan, että hallituksen tavoitteen seurauksena hinnat nousevat, velka paisuu ja tulonsiirtojen tarve kasvaa, eikä ilmastopolitiikka rahoita itseään. Tavoite 2035 on teknistaloudellisesti järjetön. Meidät pakotetaan investoimaan teknistaloudellisesti keskeneräisiin, kalliisiin ja käsiin vanheneviin teknologioihin. Päästöttömän yhteiskunnan tarvitsema teknologia on vasta vaiheessa, eivätkä ratkaisut mitenkään ehdi vakiintumaan ja skaalautumaan niin, että puolentoista asteen tavoitteeseen päästäisiin. Muun muassa IEA ja Det Norske Veritas ovatkin jo todenneet, että tavoite ei tule onnistumaan, ei edes vuodelle 2050. [Petri Huru: Hupsis!] Esimerkiksi maailman hiilen ja öljyn kulutukset ovat ennätystasolla tänä vuonna.

Jotta ymmärtäisimme, minkälaisesta mittakaavasta ja minkälaisista tavoitteista tässä on kyse, kannattaa vilkaista esimerkiksi Aalto-yliopiston ja Sitran 1,5 asteen elämäntavat -selvitystä kahden vuoden takaa. Siellä todetaan, että keskivertosuomalaisen pitäisi pienentää hiilijalanjälkeään nykyisestä 8,6 tonnista hiilidioksidipäästöjä per vuosi 2,5 tonniin vuoteen 2030 mennessä, eli noin kolmasosaan, ja vuoteen 2050 mennessä noin yhteen kahdestoistaosaan nykyisestä. No, mitä tämä sitten tarkoittaisi käytännössä? Se tarkoittaisi käytännössä sitä, että me emme voisi tehdä mitään muuta kuin vähän syödä. Me emme voisi kuluttaa, me emme voisi liikkua, me emme voisi tehdä yhtään mitään. Ja jotta ymmärrämme tätä mittakaavaa, niin voimme verrata esimerkiksi vuoden 2030 hiilidioksidipäästövoitetta siihen, mitä tuolla Pohjois-Koreassa tällä hetkellä tapahtuu. Siellä päästöt ovat 2,5 tonnia per vuosi. Tämä on se tavoite, mihin Suomen ilmastopolitiikka haluaa suomalaisia ajaa, tällaisiin päästöihin, tällaiseen kulutuksen romaутukseen.

Suomen vienti ei kestä eivätkä ihmisten rahat riitä toteuttamaan hallitusohjelman ja kookouksen ilmastopolitiikkaa. Suomen ilmastopolitiikan tulee olla realistista, ei tällaista, että ensin romaутetaan oma yhteiskuntamme, oma elintasomme, omat työpaikkamme, oma teollisuutemme, ja sitten katsotaan, miten tästä eteenpäin. Suomi ei nouse, jos me ensin vahingoitamme itseämme.

Voi oikeastaan verrata tätä myöskin tilanteeseen lentokoneessa. Jos lentokoneessa on hätä, otat itsellesi ensin sen happinaamarin, jotta voit auttaa muita. Jos Suomi ottaa itsensä ensin sen happinaamarin pois, niin me emme ikinä voi auttaa ketään, kaikkein vähiten itseämme. — Kiitos. [Perussuomalaisten ryhmästä: Rahaa on!]

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 278/2022 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 44/2022 vp

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 44/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu, edustaja Puisto.

Keskustelu

14.51 **Sakari Puisto ps:** Kiitoksia, hyvä puhemies! Käsittelemme talousvaliokunnan mietintöä koskien esitystä sijoituspalvelulain ja arvo-osuusjärjestelmän ja selvitystoiminnasta annetun lain muuttamisesta, tarkemmin ottaen niin kutsuttua DLT-järjestelmän pilottiko-keilua, distributed ledger technologies, eli hajautetun tilikirjan teknologiaa, jonka tavoitteena on mahdollistaa lohkoketjuihin ja vastaaviin teknologioihin perustuvien rahoitusmarkkinoiden palvelujen tarjoamista Euroopan unionin alueella.

Tässä on kyseessä kokeiluluontoinen, mahdollistava hanke, jolla pyritään edistämään alan liiketoimintatarpeita ja teknologiaa. Laajasti ottaen tälle uudelle teknologia-alueelle kuuluu koko niin kutsuttu web 3.0 -maailma eli hajautettu internet. Web 3.0 -kattokäsitteen alle kuuluvat virtuaalivarat ja -käsitteet, kuten digitaaliset hallintotodistukset eli NFT:t — tai nöftät — autonomiset itsenäiset organisaatiot eli DAOt ja metaversumit eli virtuaaliset maailmat.

Kuten jo lähete keskustelussa nostin esiin, sääntelykehikko ei ole pysynyt tämän nopean teknologisen kehityksen vauhdissa ja asianmukaisen sääntelyn kehittämisessä voi mennä pitkä aika. On arvioitu, että alusta loppuun saakka voi mennä aivan hyvin ihan parikymmentä vuotta siihen, että tämä teknologiakenttä otetaan haltuun.

Yhtenä nostona nyt ihan viime viikolla, helmikuun puolivälissä, julkaistiin Sitran toimenpide-ehdotuspaketti ”6+1 suositusta Suomelle — Miten sääntelyllä voidaan parantaa web 3.0 -liiketoiminnan edellytyksiä”. Siinä nostettiin muutamia suosituksia, mitkä ovat ihan pohdinnan arvoisia: 1) kansallista virtuaalivaluuttasääntelyä on selkeytettävä, 2) DAOja eli autonomisia ja itsenäisiä organisaatioita tulee säännellä kansallisesti osuuskuntalain pohjalta, 3) älysovimusten turvallisuus on varmistettava ohjeistuksilla, 4) kryptovarojen selkeä ja ennustettava verotus on varmistettava, 5) alan toimijoiden valvontaan ja neuvontaan on kohdistettava riittävästi resursseja, 6) matalan kynnyksen innovaatiotoimintaa on edistettävä sääntelyhiekkalaatikolla eli kokeilu ympäristössä. Ja sitten oli vielä bonuksena sellainen kirjaus, että web 3.0 -kehitystä tulee edistää Suomessa huomioimalla se kansallisen digitaalisen kompassin toimeenpanossa lisäämällä yhteistyötä, osaamista ja julkista tukea sekä vauhdittamalla digitaalisten varallisuusmuotojen yleistymistä.

Fiksu sääntely on tällä alalla tarpeen. Tässä on ollut kaikenlaista, esimerkiksi tämä niin kutsuttu FTX-skandaali ja erilaisia riskejä ja ihan vaaroja. Kuluttajan näkökulmastakin on hyvä, että tähän kiinnitetään huomiota. Ajattelen, että tämä web 3.0 ja erilaiset DLT-teknologiat ovat hyvin mielenkiintoisia ja hyvinkin mahdollisesti osa tulevaisuutta. Selvyyden vuoksi: vaikka tätä puolta kannattaa viedä eteenpäin, niin silti toisaalta täytyy varmistaa esimerkiksi käteisen rahan aseman turvaaminen.

Hyvä, että näitä asioita mietitään. Meidän täällä eduskunnassa täytyy seurata tämän kentän kehitystä tarkkaan. — Kiitoksia.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 278/2022 vp sisältyvien 1.—6. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 35 ja 35 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 35 ja 35 a §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 309/2022 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 309/2022 vp

Hallituksen esitys HE 326/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 46/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 326/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen hallituksen esitykseen HE 309/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 322/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 47/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 322/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 246/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 48/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö StVM 48/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu, edustaja Niemi.

Keskustelu

14.57 **Veijo Niemi ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Nyt tässä on todellakin hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä sekä siihen liittyviksi laeiksi. Minua on lähestytty seuraavanlaisella huolestumisella, kun tämä asia on nyt täysistunnon käsittelyssä mutta se sisältää Kansallisarkiston ja tutkimuksen näkökulmasta haasteellisia asioita: ”Ikävintä on, ettei sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta kuullut

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Kansallisarkistoa lainkaan käsittelyn aikana, vaikka lakiesitys alun perin sisälsi viittauksen asiakastietojen tallentamisesta Kansallisarkistoon. Tämän viittauksen valiokunta päätti poistaa, mikä hankaloittaa Kansallisarkiston digitaalisten palveluiden laajentamista valtionhallinnon ulkopuolelle merkittävästi. Asia voi tuntua pieneltä, mutta tällä on huomattavia toiminnallisia, taloudellisia ja tutkimuksellisia vaikutuksia yhteiskunnalle.” Tämän huolestumisen lausui minulle Kansallisarkiston pääjohtaja Päivi Happonen. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 246/2022 vp sisältyvien 1.—35. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 36. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista sekä varhaiskasvatuslain 53 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 300/2022 vp

Lakialoite LA 79/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 49/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 300/2022 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen LA 79/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 145/2022 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 39/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 145/2022 vp sisältyvien 1.-5. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lohenkalastuksen määräaikaudesta kieltämisestä Tenojoen vesistöissä

Hallituksen esitys HE 289/2022 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 29/2022 vp

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 289/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi määräaikaista maatalouden ja vesiviljelyn kustannuksista

Hallituksen esitys HE 327/2022 vp
Toimenpidealoite TPA 142/2022 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 30/2022 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 327/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen hylkäämisestä. Asian käsittely päättyi.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pelastuslain 40 ja 48 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 31/2022 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 38/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 31/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain, kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 13 §: n ja oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 218/2022 vp
Lakialoite LA 11, 94/2020 vp
Toimenpidealoite TPA 111/2021 vp, 7/2022 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 42/2022 vp

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteista.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 218/2022 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä lakialoitteisiin LA 11, 94/2020 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteiden hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaivoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 126/2022 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 41/2022 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Hopsu.

Keskustelu

15.02 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Olen tyytyväinen, että kaivoslakiin lisättiin vihreiden aloitteesta uusi pykäläkokonaisuus kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden sekä yhteiskunnan kriittisten intressien turvaamiseksi. Erityiskiitos Saimaa ilman kaivoksia ry:lle ja Kaivostoiminnalle rajat -kansalaisaloitteen tekijöille aktiivisesta vaikutamisesta.

Jatkossa malminetsintälupa ja kaivoslupa voidaan siis peruuttaa, jos toiminnan arvioidaan vaarantavan maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta kansallisen turvallisuuden etua. Valtaustyyppisessä lainsäädäntörakenteessa on ollut ilmeisiä riskejä, joista kansalaisliikkeet ja monet asiantuntijat ovat varoittaneet jo pitkään. On tärkeää, että Suomi pystyy turvaamaan kriittisiä mineraalejaan ja intressejään.

Arvoisa puhemies! Ympäristönsuojelun osalta kaivoslakiin saatiin pieniä parannuksia, mutta ympäristötavoitteiden tulisi olla kunnianhimoisempia. Nyt osana luonnonsuojelulakia luonnonpuistot ja kansallispuistot rajattiin malminetsinnältä sekä valtion luonnonsuojelualueille saatiin siihen korkeampi kynnys. Suojelualueet on perustettu luonnon erityisten arvojen suojelemiseksi. Kaivoksia ei tule avata luonnoltaan arvokkaille alueille tai niiden tuntumaan, eivätkä ne saa uhata ekosysteemien toimintaa. Ympäristönsuojelun parantamiseksi arvokkaat pohjavesialueet, Unescon maailmanperintökohteet, valtakunnallisesti

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

arvokkaat maisemat, järven- ja merenrannat sekä muut arvokkaat luontoalueet tulisi rajata kokonaan kaivostoiminnan ulkopuolelle. Lisäksi kaivosluvan ja ympäristöluvan yhteensovittamista tulee edistää sekä selvittää, miten kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma huomioidaan paremmin kaivoslupaprosessissa. Kaivokset ja niiden jätevedet eivät saa pilata vesistöjä tai vaikuttaa merkittävästi vesistöjen tai vesieliöstöjen luonnontilaan. Kaivosten on pyrittävä toiminnassaan suljettuihin kiertoihin.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Talvitie poissa, edustaja al-Tae poissa.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 126/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle yhteisvastuutoimenpiteistä kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi Viron kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 296/2022 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 43/2022 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Ensin päätetään talousvaliokunnan mietinnön TaVM 43/2022 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 296/2022 vp tarkoitetun sopimuksen. Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 296/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Sopimuksen ainoa ja lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

17. Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan työjärjestyksen ja eduskunnan vaalisäännön 8 §:n muuttamisesta

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 2/2022 vp
Valiokunnan mietintö PeVM 8/2022 vp

Osittain toinen, osittain ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Osittain toiseen, osittain ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 17. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä eduskunnan työjärjestyksestä koskeva päätösehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä eduskunnan vaalisäännöstä. — Keskustelu, edustaja Puisto.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Keskustelu

15.06 **Sakari Puisto ps:** Arvoisa puhemies! Ensimmäisessä käsittelyssä edustaja Immonen esitti muutoksia kahteen valmisteltuun pykälään eduskunnan työjärjestyksessä koskien pöydällepanoa ja edustajien valtakirjojen tarkastamista. Kannatin Immosen esityksiä ja käytin perustellun puheenvuoron, miksi valtakirjojen tarkastaminen olisi syytä säilyttää nykyisellään: historiallisen tavan ja perinteen arvon vaalimisen vuoksi. Muutosesitykset kuitenkin hävisivät äänestyksessä, joten, arvoisa puhemies, esitän, että käsittelyssä oleva ehdotus hylätään.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Rydman.

15.06 **Wille Rydman ps:** Arvoisa herra puhemies! Kannatan edustaja Puiston tekemää esitystä.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuutta koskeväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 317/2022 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 41/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 317/2022 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

19. Hallituksen esitys eduskunnalle Pohjois-Atlantin sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 315/2022 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 16/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

20. Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilaiksi

Hallituksen esitys HE 98/2022 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 28/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

21. Hallituksen esitys eduskunnalle terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen lisäpöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi rikoslain 34 a luvun 1 ja 4 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 271/2022 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 29/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

22. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pakkokeinolain ja esitutkintalain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 217/2022 vp

Lakialoite LA 91/2020 vp, 57/2021 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 30/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

23. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 149/2022 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 40/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

24. Hallituksen esitys eduskunnalle luotsauslaiksi ja laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 293/2022 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 27/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

25. Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalinen kompassi

Valtioneuvoston selonteko VNS 10/2022 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 28/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

26. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopankkilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 247/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 50/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

27. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 301/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 51/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

28. Hallituksen esitys eduskunnalle vammaispalvelulaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 191/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 52/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

29. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 59 §:n muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 319/2022 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 319/2022 vp

Hallituksen esitys HE 328/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 53/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

30. Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle: Finanssipolitiikan valvonnan ja tarkastuksen vaalikausiraportti 2019–2022

Kertomus K 25/2022 vp

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 12/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

31. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 140/2022 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 26/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

32. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 43/2022 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 43/2022 vp

Hallituksen esitys HE 313/2022 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 22/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

33. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 236/2021 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 236/2021 vp

Hallituksen esitys HE 323/2022 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 45/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.2.2023 pidettävään täysistuntoon.

34. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 21.2.2023 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 15.08.

Pöytäkirja PTK 171/2022 vp

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola